

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Dragomir împotriva Verei Marcocean și Anei Fancsali (Marcocean) cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de donație,

împotriva deciziei din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-1230/23

NR. PIGD 2-21141601-01-2ra-04092023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.
Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, jud. D. Dubcovețchi,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Braga, A. Malîi, V. Mihaila

12 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 septembrie 2021, Igor Dragomir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Marcocean, solicitând declararea nulității absolute a contractului de donație a imobilului nr. 5736 din 30 septembrie 2014.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 25 februarie 2014 a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Verei Marcocean și Liliei Clemenciuc cu privire la încasarea datoriei, motivând că la 22 mai 2008, ultimele au împrumutat suma de 6 000 de euro, pe termen de un an, gajând casa de locuit din or. Ștefan Vodă, str. xxxxx, nr. xxxxx, de fapt, str. xxxxx, nr. xxxxx, în care conform certificatului cadastral, pârâta nu deținea cotă-parte. Ulterior au mai împrumutat bani la 26 iunie 2008 suma de 2 000 de euro, la 26 noiembrie 2008 -suma de 1 000 de euro, la 27 noiembrie 2008-suma de 2 000 de euro, la 19 februarie 2011-suma de 5 000 de euro, la 18 mai 2011-suma de 3 000 de euro, la 15 mai 2012-suma de 3 000 de euro, la 27 septembrie 2012-suma de 2 000 de euro, fiind eliberate corespunzător recipise, confirmate prin recipise repetate. Drept urmare a emiterii hotărârii judecătorești, a fost eliberat titlul executoriu și la 26 septembrie 2018 a fost pus în executare. După intentarea procedurii de executare, a fost înștiințat că Vera Marcocean nu deține patrimoniu personal, conturi bancare, însă în scris și-a asumat obligația de a stinge treptat datoria.

3. Totodată, a menționat că, la 17 octombrie 2021 împreună cu executorul judecătoresc și polițistul de sector s-au deplasat la domiciliul pârâtei Vera Marcocean, însă nu a fost de găsit la domiciliu, fiind întocmit proces-verbal. De la polițistul de sector a aflat că imobilul în care domicilia pârâta a fost scos la vânzare de către fiica pârâtei, fiind plasat anunț pe site-ul „242.md”. În rezultatului investigațiilor la caz, a aflat că bunul imobil aparține Anei Marcocean, fiindu-i transmis de către pârâtă.

4. Prin cererea depusă suplimentar la 11 octombrie 2021, reclamantul a formulat pretenții față de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), solicitând aplicarea art. 24 alin.(2) din Codul familiei-urmărirea bunurilor soților, declararea nulității absolute a contractului de donație a imobilului nr.5736 din 30 septembrie 2014, încheiat între Vera Marcocean și Ana Marcocean.

5. În motivarea cererii suplimentare a menționat că Vera Marcocean a donat Anei Fancsali (Marcocean) ½ cotă-parte din patrimoniul soților, cealaltă cotă-parte fiind donată de Pavel Marcocean, care a decedat. Bani împrumutați în perioada anilor 2008-2012 au sporit bunurile soților.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Igor Dragomir împotriva Verei Marcocean și Anei Fancsali (Marcocean) privind constatarea nulității contractului nr.5736 din 30 septembrie 2014 de donație a bunurilor imobile încheiat între Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean). S-au menținut măsurile de asigurare a acțiunii, sechestru pe bunurile imobile: casa de locuit și construcții, situate în or. Ștefan Vodă, str. xxxxx, nr. xxxxx, cu numerele cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, aplicate prin încheierea din 13 octombrie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, până la rămânerea definitivă a hotărârii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 16 decembrie 2022, Igor Dragomir a declarat apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Igor Dragomir și s-a casat integral hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă. S-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Igor Dragomir. S-a declarat nulitatea absolută a contractului de donație a imobilului nr.5736 din 30 septembrie 2014, încheiat între Vera Marcocean și Ana Marcocean asupra imobilului- terenul cu destinație pentru construcție locativă cu suprafața de 0,0507 hectare, situat în or. Ștefan Vodă, str. xxxxx, nr. xxxxx, număr cadastral xxxxx și casa de locuit cu suprafața la sol de 175,8 mp, înregistrată în registrul bunurilor imobile cu număr cadastral xxxxx cu două construcții accesorii înregistrate în registrul bunurilor imobile cu numere cadastrale xxxxx și xxxxx. S-a încasat, în mod solidar, de la Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean) în beneficiul lui Igor Dragomir cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 262 de lei.

9. Pentru a decide astfel, instanța de apel în contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel raportând prevederile art. 827 alin.(1), art. 829, art. 195, art. 216 alin. (1), art.217, art. 219, art. 221 alin. (1) din Codul civil, în redacția de până la 01 martie 2019, la materialele cauzei, a considerat greșită soluția instanței de fond cu privire la netemeinicia acțiunii înaintate de Igor Dragomir. Or, din suportul probator administrat în speță, se atestă cu

certitudine caracterul fictiv al contractului de donație nr.5736 din 30 septembrie 2014, încheiat între Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), cu scopul de a micșora patrimoniul donatorului și a evita urmărirea bunurilor ce puteau fi urmărite pentru stingerea creanțelor debitorului Vera Marcocean față de Igor Dragomir.

10. În argumentarea soluției cu privire la respingerea acțiunii, instanța de fond a reținut faptul că contractul de donație a fost încheiat la 30 septembrie 2014, în timpul examinării cauzei la cererea de chemare în judecată a lui Igor Dragomir împotriva Verei Marcocean cu privire la încasarea sumelor de bani împrumutate, înainte de pronunțarea hotărârii judecătorești privind încasarea de la Vera Marcocean în beneficiul lui Igor Dragomir a sumelor bănești.

11. Prima instanță a ignorat faptul că raporturile juridice de împrumut dintre părțile litigante au luat naștere în anul 2008, continuând pe parcursul mai multor ani, prin acordarea diverselor sume cu titlu de împrumut, fapt confirmat prin recipisele întocmite în acest sens, și în baza cărora a fost emisă o hotărâre de încasare a sumelor bănești, rămasă irevocabilă.

12. Astfel, pârâta Vera Marcocean asumându-și obligații prin contractarea împrumuturilor de la Igor Dragomir și cunoscând despre obligația de rambursare a sumelor luate cu titlu de împrumut, contrar principiilor de bună-credință, a încheiat contractul de donație nr.5736 din 30 septembrie 2014, prin care a donat fiicei sale Ana Fancsali (Marcocean), bunurile imobile deținute în proprietate, cu scopul de a evita urmărirea lor în contul stingerii datoriilor existente.

13. Prin urmare, contractul de donație nr.5736 din 30 septembrie 2014 nu întrunește condițiile de valabilitate ale actului juridic încheiat, fapt ce denotă că, contractul de donație este nul, în speță fiind incidente temeiurile de declarare a nulității contractului stabilite la art. 221 alin. (1) din Codul civil. Actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, care are ca scop amăgirea terților. Astfel, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definiției ale actului juridic consfințit în art. 195 din Codul civil, intenția de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate. De asemenea, cauza (scopul) contractului este obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil, este acel interes pe care autorul (părțile) actului juridic caută să-l satisfacă. Cauza actului juridic civil constă din două elemente: elementul obiectiv și elementul subiectiv. Elementul obiectiv constă în scopul imediat, direct, numit și scopul obligației, este abstract și invariabil în cadrul unei anumite categorii de acte juridice civile.

14. La caz, scopul imediat este considerarea remiterii bunului - în actele reale, adică contractul de donație. Elementul subiectiv constă în scopul mediat, numit și scopul actului juridic, este concret și variabil de la un act juridic la altul și de la o persoană la altă persoană. Scopul imediat este motivul determinant al încheierii actului juridic civil și se referă sau la însușirile unei prestații, sau la calitățile unei persoane. Prin urmare, prin actul juridic autentificat notarial, a cărui nulitate se solicită, Vera Marcocean a urmărit scopul de a se eschiva de la urmărirea silită a bunurilor imobile donate fiicei sale Ana Fancsali (Marcocean).

15. Instanța de apel a considerat că intimata Vera Marcocean înstrăinând prin donație bunurile sale la data de 30 septembrie 2014, a acționat cu rea-credință, cu scopul de a se eschiva de la executarea obligațiilor de restituire a împrumuturilor contractate de la apelantul Igor Dragomir, în baza recipiselor încheiate pe parcursul anilor 2008-2012. Acțiunile de rea-credință ale intimatei se confirmă prin faptul că bunurile sale au trecut formal pe numele fiicei sale, însă donatorul rămânând de facto în posesia bunurilor, Vera Marcocean continuând să locuiască în bunul imobil donat, iar fiica aflându-se peste hotare.

16. Instanța de apel a subliniat că contractul de donație a fost încheiat la scurt timp după adresarea lui Igor Dragomir în instanța de judecată cu cerere privind încasarea datoriei de la Vera Marcocean. Deci, acest contract de donație a fost încheiat între părți fără intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile – elementele definiției ale actului juridic în sensul art. 195 din Codul civil, ci doar a creat aparența existenței actului juridic în realitate, existând o neconcordanță între voința reală și cea declarată.

17. Prin urmare, analizând perioada apariției raporturilor juridice obligaționale de împrumut între Vera Marcocean și Igor Dragomir (2008-2012), data adresării lui Igor Dragomir în instanța de judecată cu cerere privind restituirea sumelor (25 februarie 2014) și data întocmirii contractului de donație a bunului (30 septembrie 2014), se reține concluzia că actul juridic încheiat la 30 septembrie 2014 nu este altceva decât un act juridic fictiv, întrucât scopul încheierii acestuia este eschivarea părții debitoare de la executarea obligației de restituire a sumelor împrumutate și a unei eventuale hotărâri judecătorești, adică fără intenția de a transmite proprietatea, ci doar în scopul creării aparenței săvârșirii actului în cauză.

18. Instanța de apel a apreciat ca fiind nejustificat raționamentul instanței de fond cu privire la faptul că contractul de donație a fost încheiat anterior emiterii hotărârii de încasare a datoriei și intentării procedurii de executare. Or, existența unei acțiuni pe rolul instanței de judecată, presupune emiterea în viitor a unei hotărâri de încasare a datoriei, deoarece pârâta Vera Marcocean cunoștea despre obligațiile sale pecuniare față de reclamant.

19. Respectiv, anume fraudarea creditorului, prin imposibilitatea urmăririi patrimoniului debitorului a și constituit intenția părților la încheierea contractului de donație. Această concluzie se reține și din faptul că pârâta Vera Marcocean a înstrăinat cu titlu gratuit întreg patrimoniul de care dispunea. Totodată, bunurile au fost donate în perioada imediat următoare după adresarea reclamantului Igor Dragomir la 25 februarie 2014 cu cerere de chemare în judecată către Marcocean Vera.

20. Cu referire la poziția părții intime privind tradiția de donare a bunurilor mezinului familiei, instanța de apel nu a negat predispunerea părinților de a dona bunurile copiilor săi în vârstă tânără, însă urmează a fi apreciat critic faptul folosirii acestor bunuri în continuare de către donator, prin ce se face concludentă intenția de a ascunde bunurile de o eventuală executare.

21. Reieșind din circumstanțele expuse, instanța de apel a constatat că actul juridic supus contestării în speța dată, nu corespunde voinței reale și rezultatului atins, neconformitățile date urmărind scopul de a se sustrage de la îndeplinirea obligațiilor față de creditorul Igor Dragomir în procesul de executare a documentului executoriu.

22. În asemenea împrejurări, instanța de apel, în temeiul art. 217 alin. (1) din Codul civil coroborat cu art. 221 din Codul civil și art. 24 din Codul familiei, a ajuns la concluzia că faptele constatate reprezintă motiv suficient pentru a conchide că contractul de donație nr.5736 din 30 septembrie 2014, reprezintă un act juridic fictiv. Prin urmare, a considerat întemeiată pretenția reclamantului și a dispus constatarea nulității contractului de donație în baza art. 217 din Codul civil.

23. Prin urmare, a respins argumentele invocate de intimata Vera Marcocean cu privire la faptul că actul juridic contestat a produs efecte juridice, prin înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile. Or, aceste circumstanțe nu justifică realitatea convenției încheiate, în condițiile în care s-a stabilit cu certitudine faptul că contractul de donație din 30 septembrie 2014 a urmărit scopul de a evita urmărirea bunurilor imobile respective în contul stingerii datoriilor intimatei Vera Marcocean față de apelantul Igor Dragomir.

24. Succesiv a respins ca irelevante și alegațiile părții pârâte privind remitențele de bani efectuate de Ana Fancsali (Marcocean) către mama sa Vera Marcocean, ulterior încheierii donației, care ar confirma gratitudinea. Obligația copiilor majori de a-și întreține părinții care necesită sprijin material derivă din prevederile Codului Familiei (art. 80 alin. (1) din Codul Familiei) și nicidecum nu demonstrează valabilitatea actului juridic civil încheiat.

25. În concluzie, toate cele invocate confirmă caracterul fictiv al contractului de donație a imobilului nr.5736 din 30 septembrie 2014.

26. În partea ce ține de cheltuielile de judecată, cu trimitere la prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a dispus încasarea, în mod solidar, de la Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean) în beneficiul lui Igor Dragomir a taxei de stat, achitată în instanța de fond și în instanța de apel, în mărime totală de 262 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 23 august 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol. II, f.d.1), Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel ca fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de apel cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

28. În susținerea recursului au invocat că instanța de apel a aplicat eronat speței prevederile principiului bunei-credințe, prevederile art. 24 din Codul familiei, a interpretat eronat prevederile art.195, art. 217 și art. 221 alin. (1) din Codul civil, precum și a apreciat arbitrar probelor. Instanța de apel a constatat în decizia sa „...Vera Marcocean asumându-și obligații prin contractarea împrumuturilor de la Dragomir Igor și cunoscând despre obligația de rambursare a sumelor luate cu titlu de împrumut contrar principiilor de bună-credință, a încheiat contractul de donație nr.5736 din 30 septembrie 2014, prin care a donat fiicei sale Ana Fancsali (Marcocean), bunurile imobile deținute în proprietate, cu scopul de a evita urmărirea acestor bunuri în contul stingerii datoriilor existente.” Instanța de apel a considerat că Vera Marcocean a încălcat principiul bunei-credințe care îl avea în raporturile sale obligaționale cu Igor Dragomir, în raportul juridic stabilit prin contractul de donație din 30 septembrie 2014 cu fiica sa Ana Marcocean. De fapt, pentru ca să fi încălcat principiul bunei-credințe în raporturile sale cu Igor Dragomir, această încălcare trebuia să se exprime/manifeste anume în cadrul acestor raporturi și nu în raportul stabilit prin alt contract, cel încheiat cu Ana Marcocean (Fancsali). Obligația față de Igor Dragomir nu este una absolută, drept urmare nu i se impune obligația de inacțiune față de alte persoane, altfel obligația de a nu semna acte cu alte persoane. Legislația națională (Codul Civil până la modernizare, aplicabil speței) nu are o noțiune distinctă a bunei-credințe. Buna-credință poate fi determinată după comportamentul părților în cadrul unui raport civil. Odată ce este evident că buna-credință la semnarea contractului de donație nu poate fi transpusă/raportată obligației față de Igor Dragomir în alt raport juridic, nu poate fi reținut contractul de donație ca fiind încheiat cu încălcarea principiului bunei-credințe și fiind nul. În opinia recurentelor, a fost aplicat eronat speței și înțeles greșit sensul principiului bunei-credințe.

29. Concluzia instanței de apel precum că s-a încheiat contractul de donație cu scopul de a evita urmărirea acestor bunuri în contul stingerii

datoriilor existente, este arbitrară, or, o persoană care urmărește să evite stingerea datoriilor față de un terț prin înstrăinarea fictivă a bunurilor ce le deține, nu va dobândi în proprietatea sa alte bunuri. Vera Marcocean a acceptat situația faptului că îi este datoare lui Igor Dragomir, nu s-a eschivat de la onorarea acestei obligații, a fost de acord să i se rețină lunar din pensie, conform înscrisurile prezentate executorului judecătoresc. Faptul că executorul nu a urmărit și nu urmărește pensia, nu-i poate fi imputată ei. Procesele de judecată au durat mult, donația a fost semnată la 30 septembrie 2014. Dacă într-adevăr se urmărea scopul eschivării de la onorarea obligațiilor față de Igor Dragomir, se puteau întocmi mai multe tranzacții. Pornind doar de la aceste fapte, instanța de apel urma să depună mai multă diligență la aplicarea prevederilor art.217, art. 221 alin. (1) din Codul civil. Anterior semnării contractului de donație, prin care Vera Marcocean transmite fiicei sale imobilul, a semnat la 18 august 2014 cu Pavel Marcocean contractul de determinare a cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie și de donație a cotei-părți din imobil. Este alogic să înregistreze pe numele său imobilul întreg, ca ulterior să întocmească un act juridic fictiv. Dorința și înțelegerea părinților de a transmite casa cu titlu de donație fiicei Ana a apărut cu mult anterior anului 2014. Despre acest fapt cunoștea toată familia, inclusiv surorile Anei. Faptul că contractul de donație a fost semnat în 2014 a fost o coincidență nefastă pentru familie, cauzată de boala incurabilă a lui Pavel Marcocean, care a avansat rapid, decedând, însă ultimul a dorit ca fiicele să fie aranjate și ca partea sa din avere să ajungă la fiica Ana. Însă nefiind sigur că va fi în viață la revenirea fiicei Ana din Italia, la 18 august 2014 a semnat contractul de determinare a cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie și de donație nr.4523 prin care a donat partea sa din imobil Verei Marcocean. La 30 septembrie 2014, la revenirea în țară a fiicei, Vera Marcocean a transmis cu titlu de donație întregul imobil. Evenimentele produse, comportamentul participanților denotă intenția reală a părinților Marcocean de a o gratifica pe fiica lor Ana, pe lângă faptul că este mezina familiei, s-a confirmat prin probe că a avut mereu grijă de ambii părinți. Faptul că după ce a fost semnat contractul de donație, Vera Marcocean a continuat să locuiască în casă, în niciun caz nu indică la fictivitate. Ana Fancsali (Marcocean) a suportat cheltuielile de înmormântare ale tatălui său și cele de pomenire pe parcursul anilor, precum și de întreținere și tratamentul mamei sale. Potrivit informațiilor bancare în perioada anilor 2017-2021, Ana Fancsali (Marcocean) a efectuat transferuri de mijloacelor bănești pe numele Vera Marcocean, variind între 50 și 300 de euro. Însă după ce la sfârșitul anului 2020, Vera Marcocean a suportat o formă gravă de Covid, fiica sa a luat-o în grija sa deplină în Italia, unde i-a perfectat actele de ședere. Toate circumstanțele din momentul semnării contractelor de donație, precum și cele care au urmat demonstrează că intenția soților Marcocean a fost de a o gratifica pe fiica lor, de a primi ajutor material, susținere în perioadele critice din viață.

30. Instanța de apel nu a argumentat concluzia că speței îi sunt aplicabile prevederile art.24 din Codul familiei. În acest proces de judecată nu s-a solicitat urmărirea bunurilor soțului Pavel Marcocean, nu s-a stabilit faptul dacă împrumuturile au fost în interesul familiei sau al ei personal. Dimpotrivă, ea a afirmat că împrumuturile erau pentru fiica sa, Lilia Clemenciuc. Pe lângă toate circumstanțele enunțate, manifestarea de voință a părinților de a transmite bunul prin înregistrarea lui în registrul bunurilor imobile, exprimarea gratitudinii prin îngrijirea continuă a părinților, confirmă scopul urmărit și contractul de donație nu este viciat.

31. La 12 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și i-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului și avizul de recepție (Vol.II, f.d. 15-16).

32. Prin referința depusă la 26 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (Vol.II, f.d.22), Igor Dragomir a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat (Vol.II, f.d.17-19).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

34. Recursul declarat de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

35. Art. 434 din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

36. Art. 440 din Codul de procedură civilă stipulează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

37. Art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

38. Art. 433 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4)”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 07 iunie 2023. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2023 a fost expediată către participanții la proces la 26 iunie 2023, inclusiv prin intermediul poștei electronice avocatului Liliana Bînzari (Vol.I, f.d.203). Astfel, recursul declarat la 23 august 2023 de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1), este depus în termenul stabilit de lege.

40. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

41. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră

inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

43. Din analiza recursului declarat rezultă că, Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari, în motivarea recursului depus, au invocat ca temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și anume neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, însă la caz nu s-a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

44. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

45. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

46. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

47. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

48. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

49. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care

implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

50. Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul depus de Vera Marcocean și Ana Fancsali (Marcocean), reprezentate de avocatul Liliana Bînzari, împotriva deciziei din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat